

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Nová svoboda, Ostrava

10 X 1974

ze dne

K inscenaci Shawovy komedie

»Čertovo kvítko«

„Čertovo kvítko“ je jednou ze tří komedií, jež G. B. Shaw napsal na začátku tohoto století a jež věnoval lidem, kteří jako on nenáviděli náboženský fanatismus a měšťácké pokrytectví a domýšlivost.

Děj hry spadá do roku 1777, kdy vřelohlavý boj, v němž Američané získali na Anglii samostatnost. Pro Shawa je ovšem typické, jak tento osvobozenec boj posuzuje: „Američané i Angličané byli stejně přesvědčeni o tom, že jejich nejvznešenějším posláním je zabít co možno nejvíce příslušníků druhé strany; vojenské operace v tomto směru jsou v plném chodu a mravně podporovány zbožnými prosbami kněžstva obou stran k bohu, aby požehnal jejich zbraním“. Shaw využívá ve hře originálního milostného motivu, aby se vymál oběma stranám.

O J. Janíkoví, který hru v DPB režuruje, je známo, že respektuje autora a pečlivě realizuje v hereckých výkonech jeho myšlenky. Dovede také vyprovokovat herce k maximálnímu tvůrčímu vypětí. To je vidět zvláště zřetelně na dvou ústředních postavách hry — Dickovi a Juditě.

Jan Filip si Dicka Dudgeona nezjednodušuje: zpočátku je to člověk, který nechce jen žít po svém, ale má dravou touhu provokovat všechny, kteří se dali uvěznit v dogmatech pokřivené morálky. Zpočátku je to muž, jenž chce vyděsit i Juditu, je to pozér a jeho hrdinství je tak trochu póza. Ale pak se tato postava stává složitější: drsná tvář je naráz jen maskou, za níž se skrývá rodící se cit k Juditě i strach ze smrti. Neboť Filipův Dick má rád plný a zdravý život a nerad jej tedy opouští a hrdinou se stává jen proto, že nedovede být zbabělcem.

Johana Tesařová v Juditě patří zpočátku mezi ty, kdo nenávidí Dicka, protože se nepodřizuje měšťácké morálce, již ona považuje za nedotknutelnou. Opovržení, jímž ho častuje, má však v sobě dramatický nerv, protože dává tušit, že nebude mít dlouhé trvání. Snad v žádné in-

scenaci této Shawovy komedie jsem neviděl tak dokonale vyjádřeny všechny peripetie vztahu Judity k Dickovi. Její opovržení se postupně mění v strach z lásky a pak v lásku samu — nejprve cudnou a odříkanou a pak bouřlivou a bezhlavou, na nic se neohlížející.

Tyto dvě postavy dominují představení, protože Shaw byl poměrně skoupý k postavě pastora Andersena (hraje ho výborně Jiří Zach) a nedal mu mnoho příležitosti, aby mohl vyjádřit svůj přerod. Obraz „počestného“ měštecčka se režisérovi příliš nepodařil, začátek hry je vůbec inscenován spíše jako naturalistické drama (jen výkon J. Těšitele v Kryštofovi tvoří výjimku). Zato karikaturu anglického bezduchého militarismu v hereckých výkonech M. Sovy, O. Jandy a I. Misaře je úderná.

Bylo by možné se s režisérem přít, zda je nutné, aby chudoba na jevišti působila odpudivě, zda je nezbytné provokovat diváky naturalistickým popisem, ale to nic nemění na skutečnosti, že z jeviště DPB promluvil G. B. Shaw.

JAN HAVLÁSEK

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29-73-78

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Nová svoboda, Ostrava

ze dne

12. IX. 1974

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA

Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29-73-78

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Ostravský večerník

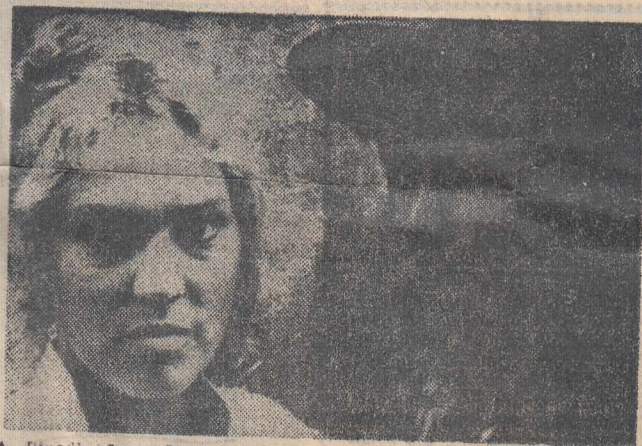
ze dne

- 9. IX. 1974

DIVADLO PETRA BEZRUČE uvedlo jako druhou premiéru divadelní sezóny 1974 — 75 komedii G. B. Shawa „Čertovo kvítko“ Režie Josef Janík, výprava Otakar Schindler, hudba Jan Tomášek. Na snímku Johanka Tesařová v roli Judity Andersonové pastorovy ženy, a Jan Filip jako Richard Dudgeon.

Foto: V. Dvořák

▲ **Divadlo Petra Bezruče** uvedlo v pátek 6. září premiéru komedie G. B. Shawa Čertovo kvítko. V režii Josefa Janíka se v hlavních rolích představili Johanka Tesařová a Jan Filip.

Foto: VLADIMÍR DVOŘÁK